

NKBV

Bergwandelen
Alpinisme
Sportklimmen

Sy - Xhoris - Sy

Vertrekpunt: de HerBerg, Rue de Luin 4, Sy

Aankomstpunt: de HerBerg, Rue de Luin 4, Sy

Afstand: 22 km | 17 km |

1. Algemene informatie

Naam van de Route: Sy-Xhoris-Sy

Opsteller: Dirk v.d. Oetelaar en Hans van Doremalen

Vertrekpunt: de HerBerg, Rue de Luin 4, Sy

Aankomstpunt: de HerBerg, Rue de Luin 4, Sy

Afstand: 22 km | 17 km

Moelijkheidsgradatie: licht | normaal | **pittig** | **zwaar**

Hoogteverschil: totale stijging/daling = 575m, langste stijging = 95m (2x)

Hoogste punt v.d. route: 315m (op Le Mons, net ten zuiden van Xhoris)

Laagste punt v.d. route: 120m (de Ourthe en de HerBerg)

Parkeren: tegenover de HerBerg, op gratis parkeerterrein

Horeca: in Xhoris (na 10,5 km) en Hamoir (na 17 km)

Bijzonderheden: deze route is absoluut ongeschikt voor kinderwagens en rolstoelen

Datum opstellen: versie 1.6: 04 augustus 2018 // versie 1.0: 7 november 2005

2. Inleiding

Wie al eerder wandelingen uit deze serie heeft gelopen, zal de naam 'Xhoris' eerder zijn tegengekomen. Het is een tussenstation in de wandeling Sy-Comblain-Sy. En de wandeling die nu voor je ligt, zal ook nog Hamoir aandoen, net als in de eerdergenoemde route. Toch hoef je niet te vrezen voor een herhaling. Het gebied staat bekend om zijn vele bewandelbare paden. Dus met uitzondering van één dal (door het Bois de Bléron) zal deze wandeling er helemaal anders uitzien. Natuurlijk wordt er weer een pauzemogelijkheid geboden, en wel bij 'Relaxhoris'. Dit is een schitterende locatie voor vertier en vrijetijdsbesteding. En het grote voordeel is dat je er met gewoon Nederlands terecht kunt. Bekijk voor meer voorpret hun site (www.relaxhoris.be) maar eens, ook als je geïnteresseerd bent in de historie van dit plaatsje met zijn bijzondere naam.

Desgewenst kan de route worden ingekort tot 17 km door met de trein vanaf Hamoir terug naar Sy te gaan.

3. Aard van de wegen

Deze route gaat afwisselend over zowel asfaltweggetjes, half verharde wegen en bospaadjes. Soms is de ondergrond hard, dan weer zacht, soms nat en dan weer droog. Een enkele keer zal je moeite moeten doen om een beekje over te steken.

4. Aanbevolen uitrusting

- Goede en stevige (berg)schoenen van 'BC' kwaliteit // eenvoudig rugzakje met regenpak.
- Kaart van de omgeving, evt. kompas // drinken en eten // wat geld.
- Zaklamp // opgeladen GSM-telefoon // EHBO-setje.

5. Route-aanduiding

Deze route is niet expliciet gemarkeerd. Je zult diverse tekens en markeringen tegenkomen maar die hebben niets met deze wandeling te maken. Bij sommige stukken van deze route kan je je echter wel oriënteren met behulp van evt. aanwezige GR (Grande Route) tekens. "= GR" betekent dat je wel de GR-route volgt. "≠GR" betekent dat je "GR" hier verlaat. Soms kom je de afkorting `BWB` tegen. Dit verwijst dan naar een `blauw wandelaars bordje`, een soort van wegwijzer voor de wandelaar.

6. Kaarten

- NGI-kaart, nummer: 49/5-6, schaal 1:20.000 (1 cm = 200m).
- Deze kaart is ook te koop in de HerBerg. Vraag erom bij de dienstdoende huttenwaard.

7. Routebeschrijving

Van Sy via Logne naar Filot (7 km)

- In een eerdere wandeling is al eens opgemerkt dat er niet zo veel mogelijkheden zijn om uit Sy en het dal van de Ourthe te vertrekken. Deze keer nemen we daarvoor een route die we al vaker gebruikt hebben. Maar alleen om terug naar de HerBerg te komen.
- Voor de doorgewinterde `HerBerg-wandelaar` zal het dus een bekend stukje zijn. Alleen wordt het nu in de omgekeerde richting belopen. Je zult er versted van staan wat je, op hetzelfde traject, allemaal voor andere dingen zult zien.
- Goed, we gaan beginnen: Je verlaat de HerBerg en gaat direct linksaf. Je volgt het asfaltweggetje tot bij het spoortunneltje. Net voor dit spoortunneltje, zie je naar rechts een pad.
- Ga hier rechtsaf. Je steekt m.b.v. een voetgangersbrug de rivier de Ourthe over. Na de brug ga je met een rechtsdraaiende bocht omlaag richting de rivier en kom je op een betonweggetje uit.
- Ga hier rechtsaf en volg het weggetje langs de rivier (stroomopwaarts) zo'n 1,5 km totdat je bij een betonnen voetgangersbrug uitkomt.

- Steek met deze brug wederom de Ourthe over. Je betreedt nu het grondgebied van het minidorpje `Palogne`. Beter gezegd dat van de `Ferme de Palogne`.
 - o Je herkent het hier vast wel aan o.a. de tennisbanen, de speeltuin, de vele kano's, mountainbikes, midgetgolf, voetbalveld en natuurlijk het gezellige café met zijn ruim opgezette terras. Voor meer info, zie de website www.palogne.be.
- Loop richting terras en steek het terras over. Je vindt daar vast wel ergens een groot bord dat, naar links toe, verwijst naar het `Chateau-fort de Logne`.
- Volg deze route en je passeert weldra een omheind dierenparkje (met daarin wat geiten) dat rechts van het pad ligt. Daarna is er aan de rechterkant een terrein waar roofvogelshows worden gegeven. De verharde weg maakt daarna eerst een bocht naar links en even verderop een bocht naar rechts. Vervolgens zie je het eerste pad naar links.
 - o Even ter oriëntatie: Je ziet hier, rechts van je, een rots onder een hoek van zo'n 45 graden uit de grond komen. Als je deze rots eens wat aandachtiger bekijkt, zal je ontdekken dat het een geplooid rots is die even verder weer naar beneden buigt. Geologen plegen een dergelijk gebogen rots een `anticlinaal` te noemen. Als je ooit in het plaatsje `Durbuy` bent geweest dan heb je vast wel eens de beroemde anticlinaal van dit plaatsje gezien. Het is de veel grotere broer van het exemplaar waar je nu naar staat te kijken.
- Sla dit pad naar links in. Je volgt met dit pad een riviertje aan je linkerhand. Dit riviertje heet de Lembrée. Volg dit riviertje tot je verderop bij een houten (boomstambruggetje) bruggetje komt.
- Steek met behulp van dit bruggetje het riviertje over. Je komt op een asfaltweggetje uit.
- Ga hier rechtsaf en steek zo'n 25 meter verder de weg over. Je komt nu bij een hekwerk van gaas met een klaphek erin.
- Ga door dit hekje en neem het sterk stijgende padje (BWB: `Paze del grotte djenvire` in de richting Vieuxville en Sy). Het kan zijn dat dit bordje verdwenen is, maar het pad vind je toch wel
 - o Na een haarspeldbocht kom je bij wederom een zeer mooi exemplaar van een geplooid rots (anticlinaal). In het midden daarvan zit een grot. Je kunt er gerust ingaan. Verdwalen is niet mogelijk omdat deze grot de vorm van een omgevallen frietzak, zonder zijgangen, heeft. Je snapt nu ook waarom dit pad heet zoals het heet.
- Je volgt het pad verder omhoog tot aan een hekwerk met daarachter een breder bospad.
- Ga voor dit hekwerk rechtsaf en volg het tot aan een klaphekje (bankje).
- Ga door dit hekje heen en ga rechtsaf. (BWB: `Sentier des crêtes` nr. 100 richting Logne). Blijf het hek aan de rechterkant van je volgen. Wat verderop loop je zelfs tussen twee hekken door. Natuurlijk geniet je van de vele doorkijkjes (bankjes) over de Lembrée vallei. Let ook op de informatieborden die hier zijn neergezet. Hierop kun je lezen waarom hier vanaf 2010 de hellingen ontbost zijn. In een bocht naar links is er naar rechts een klaphekje in het hekwerk (richting Logne). Hierachter zie je `houten schapen`. Deze bevatten, op een ludieke manier verpakt, heel veel informatie over alles wat je hier ziet. Echt een aanrader.

- Vervolg de oorspronkelijke route en verderop passeer je een rood-witte draaiboom. Wat verder, bij een huis (rechts) met nr. 2, wordt het pad een soort gravelpad. Weer wat verder, bij huizen met paarden, wordt het pad een asfaltweggetje. Het komt uit op de doorgaande weg van Vieuxville naar Sy.
- Ga hier linksaf en volg deze stijgende weg zo'n 100 meter. De weg maakt nu een scherpe bocht naar links (2 banken, 1 grote boom 1 picknickbank en een monumentje voor de gevallen van WO I (1914 - 1918) en WO II (1940 - 1945).
- Je gaat in deze bocht van de weg af en rechtdoor een stijgend pad in (BWB: `Voye de Tchafor` richting My en Filot). Na een klim van ongeveer 35 hoogtemeters is er een Y-splitsing waar je rechts aanhoudt. Even verder wordt het BWB nog eens herhaald en je loopt hier, iets rechts aanhoudend, gewoon rechtdoor.
 - o Zo'n 25 meter verder staat er onder 6 eiken een stevige picknicktafel. Echt een mooi plekje om onder het genot van een slokje uit de veldfles van het weidse uitzicht te genieten.
- Zo'n 100 meter verder, op een kruising van paden, wordt het BWB wederom herhaald. En ook hier ga je weer rechtdoor in de richting van Filot. Het pad gaat tussen akkers door en weer verder door struikgewas. Je bent dan inmiddels aan het dalen.
 - o Kijk op dit pad ook eens af en toe over je linkerschouder. In de verte zie je een hoge toren met een knipperlicht. Wat lager, is af en toe een klein dorpje te zien, het begin- en eindpunt van deze wandeling: Sy.
- Je volgt het pad verder en passeert nog een paar kruisingen. Ga hier alsmaar rechtdoor. Als het pad, na zo'n 1,5 km, overgroeid raakt met struiken, zie je links de eerste huizen van Filot liggen. Het `bestruikte` pad komt uit op een T-splitsing.
- Ga hier linksaf en het pad zal spoedig een asfaltweggetje worden. Even verder kom je uit op een doorgaande weg. Je bent nu in Filot.
- Ga hier rechtsaf. Zo'n 50m verder steek je met een zebepad de weg over. Je gaat rechtdoor een dalend weggetje in (en Strée). Even verder kom je op een klein pleintje dat luistert naar de naam `Place du Tilleul`, met een bank en kruisbeeld, echter zonder tilleul (= lindeboom).

Van Filot naar Xhoris (3,5 km)

- Om nu op de juiste manier verder te gaan, kun je het beste eerst even op het bankje gaan zitten. Je staat op en gaat linksaf. Houd wat rechts aan en daal verder af via de `Rue de Godinry`. Met deze weg loop je het dorpje weer uit. Al snel begint de weg weer te stijgen. Als je rechts een huis met nr. 76 hebt bereikt, zie je links een pad schuin van de weg afsteken. Dat pad loopt achter het huis met nummer 55 langs.
- Ga dit stijgende pad in. Na wat klimwerk komt het pad uit op een asfaltweggetje. Links van je zie je nu wel de eerder aangekondigde `Tilleul`, en wel compleet met Jezus aan het kruis.
- Ga op de weg linksaf (negeer dus het 1e asfaltweggetje naar links) en zo'n 15 meter verder steekt er naar rechts een pad van de weg af.

- Ga hier rechtsaf en neem het half-verharde en stijgende pad tussen bramenstruiken door. Even verder gaat het pad tussen bomen door.
 - o O ja, vergeet op dit pad niet om af en toe eens naar links te kijken om zodoende het zeer weidse en erg mooie Ardenner landschap helemaal in je op te nemen.
- Loop dit pad helemaal uit (± 1 km) tot aan een kruising van paden.
- Ga op deze kruising linksaf en volg dit stijgende pad zo'n 500 meter tot aan een asfaltweggetje.
- Ga hier linksaf en volg het stijgende weggetje. Na zo'n 200 meter kom je bij een huis met nr. 10 (links).
- Ga hier rechtdoor en volg het dalende, kleine en bijzonder fraaie holle asfaltweggetje (Mazalienne) tot aan een Y-splitsing. Geniet naar links nog maar een keer van het prachtige Ardenner panorama.
- Houd op deze Y-splitsing rechts aan. Eigenlijk ga je min of meer rechtdoor. Het dalende weggetje gaat tussen enkele huizen door. Op het laatste huis aan de rechterkant (nr. 1) is een straatnaambordje aangebracht waarop staat dat je net door de 'Rue du Mont' het dorpje bent binnengewandeld. Hiermee heb je 'Xhoris' bereikt.
- Ga net na dit huis rechtsaf en door een draaihekje een smal paadje in.
- Via dit met meidoorn gelardeerde, lommerrijke paadje lopen we tussen kleine koeienweitjes en schaduwrijke plekjes verder dit pittoreske dorpje binnen.
 - o "En langs het tuinpad van mijn vader, zag ik de hoge bomen staan. Ik was een kind, en wist niet beter dan dat dit nooit voorbij zou gaan". Wim Sonneveld had vast dit paadje in gedachten toen hij de tekst voor het liedje "het Dorp" aan het zingen was.
 - o De tekst van dit prachtige liedje is geschreven in 1965 door Friso Wiegersma (onder het pseudoniem Hugo Verhage), de partner van Sonneveld, op de muziek van 'La montagne' van Jean Ferrat. Sonneveld zingt emotioneel over "zijn dorp" bij het weerzien van het door de vooruitgang gehavende Deurne.
- Als we links door een raam in een grote muur een modern zwembad zien liggen, zijn we plots weer helemaal terug in de tegenwoordige tijd.
- Ga door een draaihekje heen en loop 10 meter verder linksaf een smal straatje in. Je blijkt nu door de "rue de Theheux" te lopen.
 - o Links biedt een grote poort toegang tot een sport- en ontspanningscentrum dat luistert naar de naam "RelaXhoris". Hier, of in een taverne rechts van de kerk ("Place du Centre"), kun je je vast wel te goed doen aan een of andere versnapering, in vaste of vloeibare vorm.

Van Xhoris naar Xhignesse (5 km)

- Ga naar de kerk toe en ga met de rug naar de grote deur staan.
 - o Recht tegenover je (aan de andere kant van de straat) is er een stenen muurtje. Daarboven op zou je tegen een immense roodbladerige beuk aangekeken hebben,

ware het niet dat deze beuk begin 2008 omgezaagd is. Iets naar rechts, vind je in het muurtje een poortje met daarin een trapje. Dit geeft je toegang tot het erachter gelegen park. Ga daar maar doorheen. Naar links zie je waarschijnlijk nog de resten van de gevelde beuk.

- Ga door het park heen en blijf daarbij het brede pad volgen. Aan de andere kant verlaat je het park ("Le Mont").
- Ga nu eerst rechtsaf en meteen daarna weer linksaf. Volg de doorgaande weg.
- Neem na ± 75 meter de eerste straat rechts. Dit blijkt een doodlopend asphaltweggetje te zijn dat luistert naar de naam "Fonds des Vaux". Dit weggetje wordt, na het passeren van wat alleraardigste (vakantie)optrekjes, half verhard en weer wat verder zelfs een onverhard pad dat maar blijft dalen.
- We blijven dit (vaak modderige) pad volgen door het beboste en drooggevalen beekdal. En we passeren daarbij een kruis dat ons eraan herinnert dat hier op 1 januari 1850 ene J.J. Chevron is overleden. Na circa 2 km eindigt dit pad bij een spoorbrug.
- Ga net voor deze spoorbrug linksaf (= GR). Als het goed is, moet je aan je linkerkant een bos en rechts het spoor hebben. Na zo'n 400 meter maakt het pad een scherpe bocht naar links en even verder een bocht naar rechts. Het pad begint voor de verandering weer eens te stijgen (= GR). Het pad komt uit op een ander, breder en half-verhard bospad (bank).
- Ga hier rechtsaf (= GR). Na zo'n 500 meter, bij een huis met nr. 25, wordt het een asphaltweggetje. Volg dit weggetje en na wat idyllisch aandoende losse bebouwing valt ergens op een gevel te lezen dat u via de 'Hameau de Xhignesse' het dorpje binnen loopt (= GR). Loop verder tot aan de kerk (rechts). Dit is de Eglise St-Pierre.
 - o Als je deze kerk met een bezoek vereert, kun je in het portaal van de ingang de geschiedenis van dit godshuis tot je nemen. Zoals je in een eerdere wandeling (Even naar de bakker in Hamoir) hebt kunnen lezen dat een priester van deze kerk ergens lang geleden in de buurt van Hamoir van het leven is beroofd. Wellicht dat hij hier ergens op zijn eigen kerkhof, rondom de kerk ligt begraven.

Van Xhignesse naar Hamoir (1,5 km)

- Als je de kerk verlaat, kom je met een trap op de weg uit. Steek de weg over en ga linksaf. Een klein stukje verder, gaat er naar rechts een graspad omlaag dat begint met een trapje van vijf treden (= tegenover het huis met nr. 3).
- Daal met dit paadje af tot op een half verhard weggetje dat weer bij een boerderij uitkomt.
- Ga hier linksaf en neem 10 meter verder een pad dat schuin naar rechts gaat.
 - o Het is een gravelpaadje dat bij een bronnetje uitkomt dat al in de Romeinse tijd in gebruik was als "leverancier" van drinkwater. Het is in 2008, in het kader van een jongerenproject, gerestaureerd. Het heeft geresulteerd in een alleraardigst picknickplekje.

- Neem hetzelfde paadje weer terug naar het weggetje en ga nu linksaf verder omlaag naar de boerderij (grote loodsen). Ga rechtdoor en volg het pad met 'n scherpe bocht naar links achter de loodsen langs. Je beloopt nu een prachtige half verharde holle weg die flink begint te stijgen.
- Na een bocht naar links, neem je het eerste pad naar rechts.
 - o Je gaat nu de 'Butte de Tombeux' beklimmen. Deze 'butte' ofwel heuveltje is eigenlijk een groot waterreservoir dat als natuurkampeerplaats voor jeugdgroepen (scouting ed.) is gecamoufleerd. Meer info hierover kunt u bij de VVV in Hamoir verkrijgen.
- Beklim de heuvel maar via de aangegeven route. Net over het hoogste punt loop je verder naar een stenen huisje dat als toiletgebouwtje dienstdoet. Passeer deze "toiletterierie" rechts en daal het heuveltje weer af via een heel smal en steil paadje met een mooi uitzicht op Hamoir. Je komt weer eens uit op een asfaltweggetje. Welkom in Hamoir.
- Ga hier maar linksaf en volg dit weggetje langs het kerkhof tot aan de doorgaande weg. Als je de wandeling wilt inkorten, neem je op dit weggetje een pad naar rechts dat je, volgens het bordje, naar het station van Hamoir zal brengen.

Van Hamoir naar Sy (5 km)

- Op de doorgaande weg aangekomen ga je rechtsaf. Loop net zo lang verder totdat er naar links een weggetje afsteekt dat luistert naar de naam 'Chemin des Bruyères'.
- Ga linksaf deze weg in. Als het goed is moet het huis aan de linkerkant huisnummer 1 hebben. Na een haarspeldbocht naar rechts, gaat het weggetje over in een half verhard pad. Vervolgens neem je weer een haarspeldbocht, maar nu naar links. Net voordat je met deze bocht 'klaar' bent, kun je met een bospad steil tegen de berghelling omhoog.
- Uiteraard willen wij je deze beklimming niet onthouden. Houdt bij al dat geklim bij een Y-splitsing van paden, rechts aan. Na nog wat stijgzweet geproduceerd te hebben, kom je bij het 'Belle Verdere de Coïsse' uit. Een waarlijk mooi plekje om al rustend van het mooie uitzicht op de brug over de Ourthe en op de hoofdstraat van Hamoir te genieten.
- Kijkend naar Hamoir, ga je nu linksaf en om het 'uitkijkhuisje' heen. Na zo'n 50 meter komt dit pad op een breder bospad uit (= T-splitsing).
- Ga hier rechtsaf (eigenlijk ga je in de looprichting rechtdoor) en volg dit pad zo'n 250 meter tot er schuin van rechts een pad bij komt (= T-splitsing).
- Ga hier scherp rechtsaf en volg het, soms sterk, dalende pad tot je achter een paar huizen langs op een doorgaande asfaltweg uitkomt. Dit is de weg van Hamoir naar o.a. Filot.
- Ga hier linksaf en loop ± 50 meter naar links tot je bij een huis met nr. 5 uitkomt.
- Steek hier de weg over. Je komt nu bij een kapelletje uit (Chapelle St-Donat).
- Ga links van dit kapelletje en klim met een combinatie van een pad en een trap (van 74 treden !!!) omhoog tot aan een Y-splitsing van paden.

- Houd hier rechts aan. Ga verder omhoog en neem een minitrapje van 3 treden. Volg het pad verder omhoog totdat de grote trap weer verder gaat. Na 7 treden is er een pad naar rechts.
- Verlaat de trap en ga hier rechts af steil omhoog. Na enig stijgwerk is er wederom een trap van 15 treden. Aan het einde hiervan kom je uit bij een natuurstenen sokkel (rechts) waar ooit een ijzeren kruis, Croix du Berger, op gestaan heeft.
- Ga aan deze sokkel voorbij en blijf het pad volgen. Blijf op hoogte waarbij je de afgrond aan de rechterkant houdt. **Pas op: Dit stuk van het pad kan erg gevaarlijk zijn! Dus let goed op elkaar en de kinderen.** Loop door totdat het pad een scherpe bocht naar links maakt.
- Ga hier naar rechts (rechts staat een forse beuk) en een paar passen omlaag. Volg dit pad 25 meter tot het doodloopt bij een bank en een rechtopstaande paal.
 - o Je kan je wellicht voorstellen dat deze paal ooit een groot kruis is geweest. En het markeert hier een mooi uitzicht punt. Hamoir ligt hier aan je voeten en naar rechts in de verte zie je het plaatsje waar je eerder nog gelopen hebt (Xhignesse).
- Verlaat het bankje en loop zo'n 25 meter terug tot de Y-splitsing. Je houdt hier rechts aan en indien je juist zit, moet je Hamoir nu aan je rechterhand hebben.
- Volg het pad verderop met een bocht naar links. Daarbij negeer je het smalle pad rechtdoor. Tegenover een weiland komt dit pad weer op een ander, breder bospad uit.
- Ga hier rechtsaf. Het pad buigt verderop naar links, naar het weiland toe.
- Ga hier met behulp van een draaihekje het weiland binnen. We gaan nu een stuk van de route volgen dat gemarkeerd is met lichtblauwe strepen. Dit wordt volledigheidshalve in deze routebeschrijving ook vermeld met de afkorting (=lb).
- Steek dit weiland schuin naar rechts over. Je komt daarbij weer bij een prikkeldraadhek uit met daarin een doorgang die toegang biedt tot een klein bosperceeltje. Ga hier doorheen (=lb). Houdt bij een vage Y-splitsing links aan. Aan het einde van dit bosperceeltje is er weer zo'n doorgang (=lb). Je komt nu weer in een weiland uit.
- Ga hier rechtsaf en volg de bosrand totdat je via weer zo'n doorgang in een prikkeldraadhekje bij een laan van enorme kastanjabomen uitkomt (=lb).
- Steek dit asfaltweggetje over en volg een pad aan de rand van een akker (links) en een bosrand (rechts) totdat je weer bij een asfaltweggetje uitkomt.
- Ga hier linksaf (=lb) en volg het licht stijgende weggetje tot je, aan het einde ervan, op een vlak stuk bij een kruising van paden en weggetjes bent aangekomen.
- Ga hier rechtdoor, langs een slagboom een dalend half-verhard pad in (=lb).
- Als dit pad een soort van kerstbomenplantage gepasseerd is, houd je op een T-splitsing links aan (=lb). Daal verder door het bos af en net voordat je dit bos verlaat, zie je rechts het herdenkingskruis van de vermoorde priester van de kerk van Xhignesse.
 - o Dit symbolische graf heet "Croix de Curé". Het markeert de plaats waar ooit een priester de dood vond. Als je de tekst op het kruis kunt vertalen, zou je de doodsoorzaak kunnen achterhalen. Voor al diegenen die deze kunst van het vertalen niet machtig zijn, volgt hieronder de tekst in het Nederlands (maar natuurlijk eerst zelf proberen): "O, U die hier voorbijgaat, bidt voor de zielerust van de Eerwaarde Heer Everard Deleau, pastoor van Xhignesse, die hier op 16 november 1778 verraderlijk

werd opgewacht, bestormd en doodgeslagen is. R.I.P". (Requiem In Pace = Rust In Vrede).

- In 2007 heeft iemand zich gemeld met het verhaal over de juiste toedracht van de moord op de bovenbeschreven priester. Het verhaal is als een bijlage (blz. 8) aan deze wandeling toegevoegd. De opsteller van dit verhaal is bij de schrijver van deze wandeling bekend. Echter wenst deze persoon niet met name genoemd te worden. Dit wordt gerespecteerd. Toch wil ik de vertaler van de geschiedenis van de o zo onfortuinlijke priester hartelijk danken voor de genomen moeite.
- Verlaat het bos via een draaihekje en daal via een weiland verder af tot aan een asfaltweggetje.
 - Net hiervoor kan je, helaas alleen in het Frans, de geschiedenis van de eerdergenoemde, onfortuinlijke, priester lezen.
- Ga op de weg rechtsaf en ± 15 meter verder staan tussen drie lindebomen een kruisbeeld en 'n bankje.
- Steek hier de weg over en volg het aangegeven pad (=lb) in de richting van Sy. Je daalt met dit pad een drooggevalen beekdal in. Van daaruit klim je weer omhoog om via een stierenwei en wederom een draaihekje bij alweer een asfaltweggetje uit te komen.
- Ga hier rechtsaf in de richting van Sy (=lb). Volg het licht-dalende weggetje tot een scherpe bocht naar rechts (bank).
 - Naar links heb je hier wel een bijzonder fraai uitzicht op de Ourthe-vallei tussen Sy en Palogne.
- Ga in deze bocht rechtdoor een bospad in (=GR), in de richting Sy.
- Volg dit hoge GR-pad, met enkele mooie doorkijkjes. Zo`n driehonderd meter verder zal het, soms steil en met haarspeldbochten, gaan dalen. Je komt, met een paar laatste treden, uit op een asfaltweggetje. Je bent nu weer in Sy.
- Nu nog maar 250 meter tot de finish. Ga op het weggetje linksaf en volg deze route langs het `Hotel de la Gare`, onder de spoortunnel door, langs `Hotel de la Ferme` en verder tot aan de HerBerg (rechts).

Einde